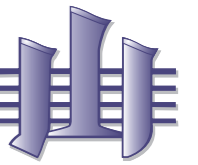

INTERNATIONALE CHRONOSTRATIGRAFISCHE TABEL

www.stratigraphy.org

Internationale Commissie voor Stratigrafie

v 2017/02

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)	
Fanerozoïcum	Cenozoïcum	Quartaire	Holoceen	Holoceen		heden	
				Pleistoceen	Boven		0,0117
					Midden		0,126
		Neogeen	Pliocene	Calabriaan		0,781	
				Gelasiaan		1,80	
				Piacenziaan		2,58	
		Paleoogeen	Mioceen	Zancleaan		3,600	
				Messiniaan		5,333	
				Tortoniaan		7,246	
			Oligoceen	Serravalliaan		11,63	
	Langhiaan				13,82		
	Burdigaliaan				15,97		
	Aquitaniaan				20,44		
	Chattiaan				23,03		
	Rupeliaan				27,82		
	Priaboniaan				33,9		
	Eoceen	Bartoniaan		37,8			
		Lutetiaan		41,2			
		Ypresiaan		47,8			
		Paleoceen	Thanetiaan		56,0		
			Selandiaan		59,2		
			Daniaan		61,6		
	Mesozoïcum	Krijt	Laat	Maastrichtiaan		66,0	
				Campaniaan		72,1 ± 0,2	
				Santoniaan		83,6 ± 0,2	
				Coniaciaan		86,3 ± 0,5	
				Turoniaan		89,8 ± 0,3	
			Vroeg	Cenomaniaan		93,9	
				Albiaan		100,5	
Aptiaan					~113,0		
Barremiaan					~125,0		
Hauteriviaan					~129,4		
Perm		Valanginiaan		~132,9			
		Berriasiaan		~139,8			
				~145,0			

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)	
Fanerozoïcum	Mesozoïcum	Jura	Laat	Tithoniaan		~145,0	
				Kimmeridgiaan		152,1 ± 0,9	
				Oxfordiaan		157,3 ± 1,0	
			Midden	Calloviaan		163,5 ± 1,0	
				Bathoniaan		166,1 ± 1,2	
				Bajociaan		168,3 ± 1,3	
			Vroeg	Aaleniaan		170,3 ± 1,4	
				Toarciaan		174,1 ± 1,0	
				Pliensbachiaan		182,7 ± 0,7	
		Sinemuriaan			190,8 ± 1,0		
		Hettangiaan			199,3 ± 0,3		
					201,3 ± 0,2		
		Trias	Laat	Rhaetiaan		~208,5	
				Noriaan		~227	
				Carniaan		~237	
				Midden	Ladiniaan		~242
					Anisiaan		247,2
					Olenekiaan		251,2
	Vroeg		Induaan		252,902 ± 0,024		
			Changhsingiaan		254,14 ± 0,07		
			Lopingiaan		259,1 ± 0,5		
			Perm	Wuchiapingiaan		265,1 ± 0,4	
				Capitaniaan		268,8 ± 0,5	
				Wordiaan		272,95 ± 0,11	
	Paleozoïcum	Guadalupiaan	Roadiaan		283,5 ± 0,6		
			Kunguriaan		290,1 ± 0,26		
			Artinskiaan		295,0 ± 0,18		
			Sakmariaan		298,9 ± 0,15		
			Asseliaan		303,7 ± 0,1		
			Gzheliaan		307,0 ± 0,1		
		Cisuraliaan	Kasimoviaan		315,2 ± 0,2		
			Moscoviaan		323,2 ± 0,4		
			Bashkiriaan		329,9 ± 0,15		
			Carboon	Serpukhoviaan		330,9 ± 0,2	
				Viseaan		346,7 ± 0,4	
				Tournaisiaan		358,9 ± 0,4	

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	Serie / Tijdvak	Etage / Tijd	GSSP	ouderdom (Ma)
Fanerozoïcum	Paleozoïcum	Devoon	Laat	Famenniaan		358,9 ± 0,4
						372,2 ± 1,6
						382,7 ± 1,6
			Midden	Frasniaan		387,7 ± 0,8
				Givetiaan		393,3 ± 1,2
				Eifeliaan		407,6 ± 2,6
			Vroeg	Pragiaan		410,8 ± 2,8
				Lochkoviaan		419,2 ± 3,2
				Pridoli		423,0 ± 2,3
		Siluur	Ludlow	Ludfordiaan		425,6 ± 0,9
				Gorstiaan		427,4 ± 0,5
				Homeriaan		430,5 ± 0,7
			Wenlock	Sheinwoodiaan		433,4 ± 0,8
				Telychiaan		438,5 ± 1,1
				Aeroniaan		440,8 ± 1,2
	Llandovery	Rhuddaniaan		443,8 ± 1,5		
		Hirnantiaan		445,2 ± 1,4		
		Katiaan		453,0 ± 0,7		
	Ordovicium	Laat	Sandbiaan		458,4 ± 0,9	
			Darriwiliaan		467,3 ± 1,1	
			Dapingiaan		470,0 ± 1,4	
		Midden	Floiaan		477,7 ± 1,4	
			Tremadociaan		485,4 ± 1,9	
			Furongiaan		~489,5	
	Cambrium	Serie 3	Jiangshaniaan		~494	
			Paibiaan		~497	
			Guzhangiaan		~500,5	
		Serie 2	Drumiaan		~504,5	
			Etage 5		~509	
			Etage 4		~514	
		Terreneuviaan	Etage 3		~521	
			Etage 2		~529	
			Fortuniaan		541,0 ± 1,0	

Eonotheem / Eon	Eratheem / Era	Systeem / Periode	GSSP	ouderdom (Ma)	
Precambrium	Proterozoïcum	Eoarcheaan	Ediacaraan		541,0 ± 1,0
			Cryogeniaan		~635
			Toniaan		~720
		Meso-proterozoïcum	Steniaan		1000
			Ectasiaan		1200
			Calymmiaan		1400
		Paleo-proterozoïcum	Statheriaan		1600
			Orosiriaan		1800
			Rhyaciaan		2050
	Sideriaan			2300	
	Neoarcheaan			2500	
	Mesoarcheaan			2800	
	Archeaan	Paleoarcheaan			3200
					3600
					4000
		Eoarcheaan			~4600

De ondergrens van eenheden van verschillende rang, wordt momenteel stapsgewijs gedefinieerd op basis van Global Boundary Stratotype Section and Points (GSSPs), ook die in het Archeicum en het Proterozoïcum welke vooralsnog als Global Standard Stratigraphic Age (GSSA) vastgesteld zijn. Tabellen en nadere informatie over geratificeerde GSSPs zijn te vinden op <http://www.stratigraphy.org>. De URL van deze tabel is hieronder gegeven.

Van eenheden met hun door een GSSP gedefinieerde ondergrens, wordt de veronderstelde ouderdom in Ma van tijd tot tijd herzien (naar nieuw inzicht bijgesteld). Voor Fanerozoïsche eenheden waarvoor nog geen GSSP en/of numerieke ouderdom is vastgesteld, is een ouderdom bij benadering gegeven (~).

Voor alle systemen behalve het Precambrium, Perm, Trias, Krijt en Onder-Pleistoceen, zijn de ouderdommen in Ma overgenomen van 'A Geologic Time Scale 2012' door Gradstein et al. (2012); die voor het Precambrium, Perm, Trias, Krijt en Onder-Pleistoceen zijn afkomstig van de betreffende ICS subcommissies.

Tabel getekend door K.M. Cohen, D.A.T. Harper en P.L. Gibbard © International Commission on Stratigraphy, Februari 2017

Citeren: Cohen, K.M., Finney, S.C., Gibbard, P.L. & Fan, J.-X. (2013; updated). The ICS International Chronostratigraphic Chart. Episodes 36: 199-204.

De gebruikte kleuren zijn overgenomen van de Commissie voor de Geologische Kaart van de Wereld (<http://www.cgmw.org>).

Deze vertaling naar het Nederlands werd gemaakt in 2017 door de Belgische Nationale Commissie voor Stratigrafie: <http://ncs.naturalsciences.be>

URL: <http://www.stratigraphy.org/ICSchart/ChronostratChart2017-02BEDutch.pdf>